

The painting in the exhibition was inspired by the culinary culture of Eskipazar, Karabük

Every Bite Had Its Right: There Was No Place for Waste at the Table in Eskipazar

In Eskipazar, the table was never cleared before the meal was truly finished, and no spoon was set down while even a single bite remained on the plate. One of the elders seated at the head of the table would carefully scrape the last traces from their plate at the end of every meal, then gently raise their head with a smile and say:

"Scrape it clean; it is the Sunnah."

These words were both advice and a reminder: blessings were sacred, and waste was unworthy of them. This understanding was taught to children from a very young age. Leaving food on one's plate was considered not only impolite, but also a habit devoid of blessing. Because at those tables, food nourished not only the stomach, but also the heart and the soul. Wasting even a morsel was seen as a form of carelessness toward the true Giver of blessings.

Leftover food never went to waste either. In every home, there would always be a bowl or a tray set aside in a corner. Throughout the day, leftover food was placed there, and by evening it would be given to chickens, cats, dogs, or sheep. For it was believed that no morsel was without purpose; every piece would serve either a human being or another living creature.

The elders would say:

"It is not greed, but contentment of the heart, that satisfies a table."

And the first condition of that contentment was to give full respect to whatever was placed on one's plate.

The painting in the exhibition was inspired by the culinary culture of Eskipazar, Karabük

Sergideki resim Karabük Eskipazar yemek kültüründen esinlenerek yapılmıştır.

Lokmanın Hakkı Vardı: Eskipazar'da Sofrada İsrafa Yer Yoktu

Eskipazar'da yemek bitmeden sofraya kalkmaz, tabakta tek bir lokma bırakılmadan kaşık yere konmazdı. Sofranın başında oturan büyüklerden biri, her yemeğin sonunda tabağını dikkatle sıyırır, ardından başını hafifçe kaldırarak gülümserdi:

"Sıyır sıyır, sünnettir."

Bu söz hem bir öğüt hem de bir hatırlatmaydı: Nimet kutsaldı, israfa yakışmazdı. Çocuklara daha küçük yaşta öğretilirdi bu anlayış. Tabağında yemek bırakmak, sadece görgüsüzlük değil; aynı zamanda bereketin uğramadığı bir alışkanlık olarak görülürdü. Çünkü o sofralarda yemek, sadece mideye değil, kalbe ve inanca da hitap ederdi. Lokmayı ziyan etmek, doğrudan nimetin sahibine karşı bir dikkatsizlik gibi algılanırdı.

Artan yemekler de çöpe gitmezdi. Evlerin bir köşesinde mutlaka bir tas ya da sini olurdu. Gün içinde artan yemekler oraya bırakılır, akşam olduğunda tavuklara, kedilere, köpek ya da koyunlara verilirdi. Çünkü bilinirdi ki hiçbir lokma boş değildir; her biri ya insana ya da canlıya hizmet eder.

Büyükler derdi ki:

"Aç gözlülük değil, tok gönüllülük doyurur sofrayı."

Ve bu tok gönüllülüğün ilk şartı, tabağında ne varsa onun hakkını vermektir.